

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GINO CAMILLERI**

Seduta tad-29 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 598/2000/1

Anthony u Antonia konjugi Attard

vs

Anthony u Josette konjugi Ellul

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni fejn l-atturi ppremettew:

Illi l-atturi jinsabu kredituri versu l-konvenuti fis-somma ta` hamest elef liri maltin (Lm5,000) rappresentanti kambjala mahruga mill-konvenuti u skaduta pero mhux onorata, kopja ta` liema kambjala qed tigi esebita bhala Dok 1;

Illi l-konvenuti m`ghandhomx eccezzjonijiet validi x`jagħtu in kontro trattazzjoni għat-talbiet attrici u jezistu cirkostanzi kif kontemplati ai fini ta` l-artikoli 167-170 tal-Kodici ta` Organizzazzjoni u Procedura Civili;

Illi l-ammont dovut huwa cert, u likwidu;

Illi l-konvenuti ghalkemm debitament interpellati sabiex iħallsu l-ammont imsemmi baqghu inadempjenti;

Għalhekk l-atturi talbu li l-konvneuti jghidu ghaliex m`ghandiex din il-Qorti:

Tiddeciedi din il-kawza bid-dispensa tas-smiegh kif provdut ai fini ta` l-artikolu 167 – 170 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta` Malta;

Tikkundanna lill-konvenuti jħallsu s-somma ta` hamest elef liri maltin (Lm5,000);

Bl-ispejjez inkluz dawk tal-mandat ta` inibizzjoni numru 4262/99 u bl-imghax u l-konvenuti gew ukoll ingunti għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni ta` l-atturi debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagħhom;

Rat in-nota ta` eccezzjoniet tal-konvenuta Josette Ellul fejn gie eccepit :-

Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu michuda bl-ispejjez stante illi l-kambjala mertu tal-kawza odjerna hija nulla u bla effett ghax mhix iffirmata mit-traent;

Illi, mingħajr pregudizzju għas-suespost, il-kambjala *de quo* ma għandhiex effett kontra l-eccipjenti stante illi mhix iffirmata mill-istess eccipjenti;

Illi, mingħajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet attrici għandhom jiġu michuda stante illi l-eccipjenti hija legalment separata minn zewgha Anthony Ellul permezz ta` kuntratt fl-atti tan-Nutar Dott. Marco Burlo` datat it-23 ta` April 1998;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-kambjala ma gietx protestata ai termini ta` l-Artikolu 191 tal-Kap. 13 tal-Ligijiet ta` Malta;

Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-kambjala għandha causa falza stante illi tindika 'goods received' mentri għandu jirrizulta li l-origini tal-pretenzjoni ta` l-attur huwa self *brevi manu* mill-konvenut l-ieħor Anthony Ellul;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost, dwar l-origini tal-pretenzjoni ta` l-attur qed jingħad illi l-ammont pretiz huwa eccessiv stante illi jinkludi imghaxjiet b'rata oħla mill-massimu stabbilit mil-ligi, li għalhekk jammonta għal uzura;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta Josette Ellul debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tagħha;

Rat in-nota ta` eccezzjonijiet tal-konvenut Anthony Ellul fejn gie eccepit :

Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjeż stante illi l-firma li hemm fuq il-kambjala *de quo hija falza*;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost, il-kambjala mertu tal-kawza odjerna hija nulla u bla effett ghax mhix iffirmsa mit-traent;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost, il-kambjala ma gietx protestata ai termini ta` l-artikolu 191 tal-Kap. 13 tal-Ligijiet ta` Malta;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost, il-kambjala għandha causa falza stante illi tindika 'goods received' mentri għandu jirrizulta li l-origini tal-pretenzjoni ta` l-attur huwa self *brevi manu* mill-eċċipjenti;

Illi, ghall-ammonti mislufa lill-eċċipjenti l-attur dejjem iricieva diversi oggetti mobbli bhala rahan, li l-attur irid jagħti rendikont tagħhom;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, dwar l-origini tal-pretensjoni ta` l-attur qed jinghad illi l-ammont pretiz huwa eccessiv stante illi jinkludi imghaxijiet b`rata oghla mill-massimu stabbilit mil-ligi, li ghalhekk jammonta ghal uzura;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut Anthony Ellul debitament konfermata bil-gurament u l-lista tax-xhieda tieghu;

Rat l-affidavit tal-attur;

Rat il-verbal tas-seduta tat-3 ta' Ottubru 2000 minn fejn jirrizulta li l-partijiet qabblu li l-kambjala in kwestjoni mhux firmata mit-traent. Hu plawsibli li hawnhekk il-partijiet (in partikolari l-attur) riedu jirreferu ghall-attur u mhux ghat- "traent";

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-attur dwar il-kwestjoni sollevata mill-konvenuti rigwardanti n-nullita' tal-kambjala stante limhux iffirmata mit-traent;

Rat in-nota responsiva tal-konvenuta;

Rat in-nota ulterjuri tal-attur tal-20 ta' Marzu 2002;

Rat in-nota responsiva tal-konvenuta;

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta' Lulju 2002 minn fejn jirrizulta li l-kawza giet differita ghas-sentenza dwar l-imsemmija eccezzjoni tal-konvenuti;

Ikkonsidrat :

Fic-citazzjoni l-atturi jippremettu li huma kredituri tal-konvenuti fis-somma ta` hamest elef liri maltin (Lm5,000) import ta' kambjala accettata mill-konvenuti u skaduta pero mhux imhalla. Ghalhekk l-atturi qed jitolbu li l-konvenuti jigu kundannati jhallsu l-imsemmi ammont;

Fost affarijiet ohra z-zewg konvenuti konjugi Ellul qed jeccepixxu li l-kambjala in kwestjoni hi nulla u bla effett ghax mhix iffirmata mit-traent;

Mill-imsemmi verbal tas-seduta tat-3 ta' Ottubru 2000 jirrizulta li l-partijiet qabblu li l-kambjala in kwestjoni mhux firmata mill-attur. Ghalhekk jirrizulta li fil-hin li l-konvenut accetta u ffirma l-kambjala, l-istess kambjala ma kinitx iffirmata mill-attur;

L-artikolu 123 tal-Kapitolu 13 jelenka l-elementi formali rikjesti mill-ligi ghall-validita tal-klambjala. Wiehed minn dawn ir-rekwisiti "ad validitatem" hu l-firma ta' dak li johrog il-kambjala (id-drawer jew 'traent'). It-traent (drawer) hu minn hareg il-kambjala;

Hawn si tratta ta' azzjoni kambjarja. Kif gia gie rilevat skond il-ligi hu essenziali li kambjala trid tkun iffirmata 'ad validitatem' mit-traent. Fil-kawza fl-ismijiet "Edward Vincenti Kind vs Carmelo Abdilla et" deciza mill-Qorti tal-Kummerc fil-5 ta' Ottubru 1954 (Vol.XXXVIII. III.675) giet ttrattata t-terminologia li tintuza fil-ligi ghar-rigward tal-kambjali. It-traent, jew emittent, hu dak li johrog il-kambjala. Fil-kaz in esami t-traent hu l-attur li hareg jew emetta l-kambjala li giet iffirmata mill-konvenut li da parti tieghu obbliga ruhu li jhallas l-ammont indikat fuq l-istess kambjali. Fil-kambjala in kwestjoni min għandu jircievi l-hlas hu l-istess persuna li harget il-kambjala, ciee l-attur. In effett dan hu permissibbli skond il-ligi, b'mod partikolai ai termini tal-provedimenti tal-artikolu 127 tal-Kodici Kummercjal;

Skond il-ligi hu elementi essenziali tal-kambjala li din trid tkun "iffirmata minn min jibidha" u ciee "ad validitatem" il-kambjala trid tkun iffrimata mit-traent, f'dan il-kaz l-attur. Fil-kawza fl-ismijiet "Walter Zammit vs Pio Callus" deciza mill-Qorti tal-Kummerc fid-9 ta' Settembru 1981 gie ritenu li kambjala li mhux iffirmata mit-traent għandha tigi kkunsidrata bhala nulla. Hekk ukoll gie deciz f'diversi kawzi ohrajn, fosthom "Antonio Mifsud et vs Dr. Carmelo Mifsud Bonnici et nomine" (Qorti tal-Kummerc - 29 ta' Novembru 1974), "Alfred Calascione nomine vs Dr. Carmelo Mifsud Bonnici et nomine" (Qorti tal-Kummerc - 29 ta' Novembru 1974) u "Henry A. Pace vs Joseph Azzopardi (Prim Awla tal-Qorti Civili - 13 ta' Ottubru 1964

Kopja Informali ta' Sentenza

- Vol. XLVIII.II.1206). Fid-dawl ta' dan kollu il-kambjala in kwestjoni għandha tigi ritenuta li hi nulla stante li fil-hin tal-emissjoni tagħha ma kinitx iffirmata mit-traent ciee mill-attur;

La darba li l-kambjala ma gietx iffirmata mit-traent fil-hin tal-hrug tagħna, konsegwentement tali kambjali mhux valida. L-attur għalhekk lanqas ma jista jigi awtorizzat jiffirma l-kambjala issa; In vista ukoll li hawn si tratta ta' azzjoni kambjarja, l-eccezzjoni tal-konvenuti li l-kambjala in kwestjoni mhux valida għandha tigi akkolta u konsegwentement it-talbiet kollha attrici għandhom jigu rigettati;

Għal dawn il-motivi kollha:

Tiddeciedi billi tiddikjara li l-kambjala in kwestjoni għandha titqies li hi nulla peress li fil-hin tal-emissjoni tagħha ma gietx debitament iffirmata mit-traent ciee mill-attur u b'hekk tilqa l-eccezzjoni relativa tal-konvenuti u konsegwentement tichad it-talbiet kollha attrici;

Spejjeż kollha kontra l-atturi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----